

si nog ne polomi; množica pa hura! kriči, da je bilo strah in groza. Glejte le — so pravili — koliko mladih bi bila imela, če bi je ne bili pokončali. Celo noč ni bilo pokoja, vse hiše so bile radosti razsvetljene.

Drašek pa se tej prigodbi smeja, da bi mu bil skoro vamp počil, ker je znal in poznal, kaj je bila una stvar. Srečal je namreč, ko je proti mesticu šel, nekega mesarja, ki je nesel polno cajno kolin; berž ko ne mu je smuknila pri prelazu ena iz nje, ktera je ostala pri plotu, in to so plahi mestnjani imeli za grozno pošast, zoper katero se je vzdignila cela vojska. Kašo so imeli za jajca, iz katerih bi se tolika množica mladih zvalila.

Drašeku se je sanjalo celo noč od vojske minulega dneva; vedno mu je bernel po ušesih vesel krič serčnih zmagavcov. Drugo jutro vzdigne glavo, ko je že solnce skoz jaher posejalo na seno, zakaj to noč je mogel spati na štali, ker si nikamor ni upal prosit prenočiša. Umije se pri studenčni kopanji, se lepo Bogu zahvali za dobroto in varstvo pretečene noči, pa gré dalje po svetu.

(Konec sledi.)

Národne pesmice isterških otrok.

Lisica i jěž.

Jěž, jěž,
Brez bregěš, ¹⁾
Kamo grěš?
Uženit se gren.
Uženi se zame,
Pokaži mi zube.
Neću te ja ne;
Imaš vele zube,
Biš mi vse pojila.

Dikla nima fanta;
Da bi brumna ⁵⁾ bila,
Bi si ga dobila.

Večemu, ki se med otroke meša.

Zaspal Pave pod orehom v hladě.
Stani Pave! rosa na te padě.
Neću stati, dokle sunce neprosveti.
Sunce sveti nad merzal studenac;
Tri vile tancaju nad merzal studenac
Med njimi tancal-a ta veli-a. J.

Sokolu.

Sokole, sokole!
Žene su ti jalove,
Na jalovem drěvu,
Kad se vrane skubu;
Jedna reče jegugu,
Druga reče ča ti je?
Sokola mi doma ni,
S kokošami muhe lovi.

Kada se otroci lovijo.

Kamerica škriplje,
Majka sinka ziblje,
Kamerica propade,
Majka sinka popade.

Kosu.

Pleši, pleši čerani kos!
Kak ću plesat kad san bos.
Prodaj konje i vole,
Pak si kupi postole.

Čuku.

Katarina Danko,
Goni kravě vanka,
Na morav, na keršin, ²⁾
Kadar pase čukin sin,
Čuka mat, čuka hći,
Edan otac, to su tri.

Lenobii.

Šla je ženka po vodu;
Ni je bilo devet dan,
Druge žene po delě,
Moja ženka v popelě; ³⁾
Drugi muži po delě,
O moj muž va boškě ⁴⁾
Pod orehom va hladě.

Pridna se ženi.

Ticin, ticin tanca
Za mladega Juranca.

Zapisal J. V.

¹⁾ Ker zdole ni bodlat. ²⁾ Imeni dveh trav. ³⁾ Na ognjišču Iěna. ⁴⁾ V gojzdiću. ⁵⁾ Pridna. ⁶⁾ Lenoba. ⁷⁾ Zagrajena.

Dopisi.

Iz Zagreba 15. aprila. Ž-n. — Kako veselo napreduje slovstvo naše, vam je že navadni dopisnik povedal. Vsaka knjiga, ki pride na dan, naj je s cirilico ali latinico tiskana, se serčno pozdravlja. Naša je! Veselje te na novo uživljene narodne delavnosti nam le ena misel krati, namreč, da narod strada. Po celi Horvatski in Slavonii, razun osečke županije, je strašna suša lanskega leta vse pozneje pridelke, posebno pa koruzo, naš poglavitni živež, tako zaterla, da je še za seme ni. Velikodušni sosedni narod madjarski zaslišal je naš stok; zaslišal ga je, in pomogel je! Ni mi, mislim, treba ponavljati, kako so v Peštu v narodnem kazališču najpervi madjarski plemenitaši igrali v korist našim stradajočim; zadosti je to znano. Pretekli teden prinesli so nam trije madjarski magnati, namreč grofa Béla Festetić in Šandor Karolyi in pa baron Podmanicki nabrane milodare v Zagreb. Hvaležni narod jih je s gromovitim živio- in eljen-klicom v kazališču sprejel, ter jih po doveršeni operi do njih doma spremil. Slava jim! Čul sem od nekega Horvata madjarski in horvaški narod priličiti z dvema hrastoma na eni podlagi stoječima, akoravno s raznimi koreni in debli; kadar razsajala je burja, razsajala je čez obadva; kadar je pa solnce sijalo, sijalo je obema ednako. Tako sta delila žalostne in vesele dni — ne skoz sto, ampak skoz jezero let. Z vejami sta kakor s ramami eden drugzega podpirala, da se vzajemno deržita in krepkeje stojita; ako eden pade, podere tudi drugega; le v slogi eden drugzega jači. Tako se narodi avstrijski, če tudi različni po rodu in jeziku, ne sovražijo več.

Iz Otelce (Angeljske gore na Goriškem) A. M. . . . c. Letošna zima, ktera je povsod hudo pritiskala, je bila tudi tukajšnjim gorjancom, že po lanski slabi letini dosti revnim, zlo zlo občutljiva. Pomanjkanje potrebnega živeža in ubožstvo je bilo zares veliko, pa vendar ne smem zamolčati, ne tako veliko, da bi bili mogli nekteri otroci že lakote pomirati, kakor so jo malopridni berači okoli trosili, ki radi laži med ljudstvo zanašajo in ž njimi miloserčne ljudi le za toliko večje darove sleparijo. Ko okrajni predstojnik, gosp. Franc Borghi, od tega ubožstva zvedó, se hitro po pomoči okoli ozrejo ter razpošlejo pismo na vso duhovščino ajdovškega okraja, v katerem ginljivo popišejo revščino tukajšnjih prebivavcov in prosijo milih darov za uboge. In glejte! darov, ki so jih častiti dušni pastirji pri svojih dobrih ovčicah s pomočjo županov večidel v denarji nabrali, je bilo kmalo toliko, da se je moglo celih 17 centov turšične moke kupiti, ktero so gospod okrajni predstojnik dali med zares potrebne in kolikor mogoče tudi vredne uboge razdeliti. Došlo je tudi nekoliko ječmena, fižola in jajc. Gosp. Andrej Vertovec, lokalist v Ajdovščini, so še posebej 13 gold. in 35 kr. od dobrotnikov nabrali in ž njimi ubogim gorjancom na pomoč prihiteli. Še posebno radodarnega se je pa skazal gosp. Anton Godina, posestnik v Ajdovščini, kateri je nekatere tukajšne uboge z moko, salom in soljo več časa oskerboval. Hvala, preserčna hvala torej vsem, ki so se usmili svojih revnih bližnjih. Mili Bog naj vam stotero poverne, kar ste dali in bote morebiti še dali!

Iz Tersta 14. apr. — Tudi pri nas so jeli zaperati imenitne gospode, na ktere sum leti, da so v veliki goljufii lanske laške vojske bili tovarši c. kr. podmaršala barona Eynatten-a. Že pred so zaperli gosp. G. Perugia, — v velikonočnih praznikih pa gospode J. Brambilla, D. L. Mandolfo in P. Revoltela. Ker vsi se štejejo med najimenitnejšo kupčijsko gospôdo v Terstu, mi lahko verjamete, kako se je zavzelo celo naše mesto, ko smo slišali, da so take boljarje zaperli, med katerimi je eden, kterege persi kinčijo mnoge častne svetinje. „Triester Zeitg.“ sicer za terdno upa, da v preiskavo djani imenitni gospodje bojo svojo nedolžnost do dobrega spricali, in tudi mi želimo, da bi našemu mestu taka sramota ne ostala; —

al grozno velika goljufija, da se more izpeljati, potrebuje veliko deležnikov, in ker takih gospodov gotovo niso zasačili brez mogočnih osumkov, se ni le samo bati, da se ti možje ne bojo očistili, temuč da utegne še kak drug deležnik na beli dan priti. Vedni smo tedaj, kako bo pravda iztekla. — Zdaj pa še nekaj družega. Pri- nesle ste nam, drage „Novice“, v svojem 15. listu neko „kratkočasnico — pa resnično prigodbo“. Dovolite nam, da jo nekoliko popravimo; saj se morete zanesti, da vam pravo povemo. Oseba te prigodbe nista bila general P. — in tudi ne njegov „koprol“, ampak bivši mestni polkovnik (obrist) baron Majus, in pa njegov civilni strežaj. Tudi ni šlo za „rum“, ampak za šampanjar, in vse se je zgodilo o belem dnevu. Vse drugo je istina. Ne zamerite pa, če sklenemo ta dopisek tudi mi z besedami, ki jih je pisal v davnih časih papež Urban svojemu prijatlu Rustiku zastran neke pomote, namreč: „Corrigit Urbanus, quod Rusticus egit inepte“.

Iz Dolenskega 14. apr. (Zahvaljenje). Zdolej podpisani duhovni pastir, ki je po „Novicah“ 14. sušca t. l. za reveže milošine prosil, se vsem miloserčnim dobrotnikom v imenu revežev preserčno zahvaljuje rekoč: Bog poverni tavžentkrat! Ob enem pa poterdi prejem po častitem vredništvu nabranih in poslanih 19 gold. 40 kr. J. — š. —

Iz okolice černomeljske 14. apr. * V našem kraju se nismo s steklino pri kraju. Ni davnej, kar se je v Tušev Dol pritepel spet stekel pes, ki je eno kuzlo in pa dve svinji popadel, k sreči, saj kar se vé, pa nobenega človeka. V neki drugi vasi je za steklino poginil neki vol, ki ga je perve dni mesca svečana stekel pes popadel. Tako dolgo je kalilo seme strašnega strupa v živinskem truplu, dokler je še le te dni v grozno steklino dozorelo. Vidi se iz tega, da nobena postava ni preojstra, ki zadeva zateranje nevarnega strupa.

Iz Kranja 11. aprila. Ker vem, da „Novice“ rade kaj slišijo od šol, naj jim povem, da velikonočne praznike smo na sprehodu priromali celó do Naklega, eno uro hodá nad Kranjem, in da smo tū vidili novo šolsko hišo na prijetnem kraju blizo cerkve že s ceglom pokrito in toliko dodelano, da se bo do prihodnjega šolskega leta menda že šola v nji začela. Naklančani sicer tudi poprej niso bili brez šole; al bila je prejšne leta v neki zlo nepripravni kmečki hiši, zadnje leta pa celó nikjer. Zdaj stoji že novo pripravno poslopje. Slava! Leon E.

Iz Ljubljane. Kar je naš zadnji list le za govorico oznanil, poterjuje zdaj vradni ljubljanski časnik za veselo resnico rekoč: „Njih c. kr. apostoljsko Veličanstvo so z lastnoročnim pismom milostljivo blagovoliti dovolili, naj se iz državne kase za polajšanje revšine na Dolenskem in Notranjskem brez povračila razdeli 20.000 gold.“ Dalje n- znanja ravno ta list, da je presvitla stara cesarica Karolina Avgusta poslala iz svoje kase 1000 gold. deželnemu go- spodu poglavarju za podporo dolenskim in notranjskim siro- makom. Milodarov na Kranjskem ali od Kranjcov, ki živijo kje drugod, se je pa po naznanilih „Laib. Ztg.“ dosihmal nabralo 7.236 gold. 96 kr., med kterimi je 1000 gold. od premilostljivega našega knezoškofa gosp. Jerneja Vidmar-ja. Pri tej priliki poterdi vredništvo „Novic“ tudi prejetih 54 gold. nov. dn., ki so mu iz Tersta po naberi častitega rojaka gospod dr. S. došli in jih je sl. deželnemu pogla- varstvu izročilo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Po zadnjem oklicu dunajske banke se bojo bankovci starega dnarja le še do konca tega mesca menjali. Naj se tedaj vsak podviza, ki ima takih bankovcov, da jih odpravi ta mesec. — Res je sicer, da je tega papirja po zadnjem banknem naznanilu bilo še čez 23 milijonov gold. med ljudstvom in da utegne čas preklica še podaljšan biti, al bolje je, se jih znebiti v pravem času.

— Podpisanje za loterijno posojilo je imelo ter- peti le do 7. t. m. Po oklicu vladnega časnika „Wiener Zeitung“ je pa bilo podaljšano do 14. t. m. — 21. dan t. m. se bo zvedilo, koliko je v vsem skupaj od razpi- sanih 200 milijonov podpisanega.

— Po cesarskem sklepu od 9. t. m. tudi v Tirolih ne bo več kresijskih gosposk; kdaj bojo vse te 4 vradnije jenjale, bo pozneje naznanje dano.

— „A. Z.“ hoče vediti, da pomnoženje notarjev po deželah našega cesarstva je začasno odloženo; državno svetovavstvo je nek predlog ministerstva, po katerem naj bi se osnovalo 100 novih notarstev, odložilo do tistega časa (prih. majnika), ko bode poklican pomnoženi državni zbor.

— Iz Dunaja v Pariz se bo potem, ko bo cela železnica med Dunajem in Monakovem dodelana, pripeljalo v 38 urah; to bo morebiti že letošnjo jesen.

— Po Kolbovi primerjajoči štatistiki je vojska med Rusi in med Francozi in Angleži v Krimu okoli 1900 milijonov tolarjev požerla brez tega, kar so ljudje sicer v kupčii itd. škode terpeli. Stroški laške vojske se ne dajo še prerajati, vendar po vsem tem, kar so vlade dnarja najele in kar je orožje stroškov prizadjalo, se morejo ce- niti na 450 milijonov tolarjev.

Česko. Česki časniki ginljivo popisujejo, kakošna silna revšina tare prebivavce kerkonoške gore (Rie- sengebirge). Slaba letina, velika dragina, zraven pa po- manjkanje preje in tedaj tudi dela je pripravilo uboge ljudi, ki se tū samo s tem živijo, kar s tkanjem zaslužijo, v tako siromaštvo, da je za zjokati. Zaslužek je tako majhen, da si priden tkavec ne zasluži več kot 12 nov. krajc. na dan. S tem pa preživi ženo in otroke, kterih je večidel veliko! Blizo 20.000 družin zdihuje v največjih nadlogah. Bog pomagaj!

— Iz Prage. Na črni tabli tukajšnih velikih šol je bil včeraj sledeči opomin nabit: „C. k. vseučilišnemu rektoru je bilo naznanje dano, da so te dni nekteri gospodje študentje na kapah ali klobukih nosili rimske „fasces“ (po- vezek palčic) v neko posebno znamenje. Ker je po postavi prepovedano kakoršno koli znamenje, se opominjajo gospodje študentje velikih šol, naj opustijo take zaznamke, da ne pridejo v kakošno zadergo. Od rektorata c. k. vseučilišča“.

Tirolsko. Iz Inšpruka se je zvedila žalostna no- vica, da na velikonočno nedeljo bi se bila kmali cela dru- žina s trobeliko ali mišjekom (Schierling) zavdala, katero so namesto peteršilja na tergu kupili in v juho pokuhali. Cela družina je berž po povžiti juhi (župi) zbolela in le sreča je bila, da je sin, ki je trobelične juhe celó malo povžil, še mogel teči po zdravnika, ki je vse smertni nevar- nosti otel. — To pač spet kaže, kako treba je gospodinjam in kuharcam peteršilj dobro poznati.

Iz Linca. V okolici mesta Linca je bilo — kakor v „Slov. Nov.“ beremo — na velikonočno nedeljo zvečer od poli devetih do ene po polnoči tako silno bliskanje, da se malokdaj poleti kaj takega vidi. — Tudi od drugih krajev se bere o gromu, blisku in silni plohi o veliki noči.

Horvaško. Železnica od Velike Kaniže do Pra- garskega se ni odperla 1. dan t. m., ampak se bo še le 1. maja.

Ogersko. Vsi časniki popisujejo veliko žalost, ki je zadela celo deželo, ko se je iz Döbling-a poleg Dunaja zvedilo, da je o veliki noči grof Štefan Szechenyi (izgovarjaj Sečênji), kterega svoji rojaki „pervega do- morodca in največjega Madjara“ imenujejo, sam svojemu življenju konec storil. Grof Štefan Szechenyi je na vsako stran toliko v svoji deželi storil, da ni skor imenitne na- prave, ktere bi ne bil ali on sprožil ali se je pri izpeljavi udeležil. Leta 1848 je bil ogerski minister. Al takrat se mu je pamet zmešala in djali so ga v norišnico v Döbling. Ozdravil se je sicer čez nekoliko let tako, da se je upalo, da bo sčasoma spet mož nekdanjega bistrega uma; mu bridko